

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 150 Lei
Pe jumătate . . . . . 75 Lei
La străinătate . . . . . 300 Lei

Inscrisă în registrul publicațiilor periodice al Tribunalului
Târnava Mică sub Nr. 3-1938.

Proprietar: Mitropolia Română Unită din Blaj
Intemeietori: † Al. Lupeanu-Melin și Iuliu Maior
Director, IULIU MAIOR Redactor, SEVER BARBU

ANUNȚURI ȘI RECLAME

conform regulamentului de aplicare
a tarifului comercial, categoria V

Pacea lumii și copiii

Părintele creștinătății, Preafericitul Părinte Papa Pius XII, a trimis secretarului său de stat, cardinalului Aloisio Maglione, o scrisoare, prin care-l roagă, să facă tot ce-i stă în putință ca fiii săi sufletești să se roage în luna Mai, care în biserica latină este închinată Preacuratei Vergure Maria, cât mai mult pentru pacea lumii.

Rugăciunile noastre însă — spune Sfântul Părinte — numai prin mijlocirea Preacuratei Vergure Maria vor fi ascultate mai ușor.

Ceeace dorim însă a face cunoscut iubitorilor noștri cetitori din această scrisoare, sunt cuvintele pe cari le spune Sfântul Părinte despre copii. De aceea le și reproducem aici din cuvânt în cuvânt.

„In chip deosebit dorim, iubite Fiule ca în această lună a lui Mai, mulțimi curate la suflet de băieți și fetițe să umple din nou bisericile Preacuratei și să ceară, prin mijlocirea ei, vremuri de pace dela Domnul pentru toate neamurile pământului. Să se adune în fiecare zi la altarul Maicii Preacuratei; să cadă în genunchi; să-și înalțe mânuțele spre rugă, oferindu-i odată cu ruga flori — flori fiind ei înșiși în răsadnița Bisericii. Punem mare nădejde în rugăciunile acestora a căror „ingeri... pururea văd fața Tatălui“ (Matei 18, 10), în a căror față se oglindește nevinovăția și în ai căror ochi vii pare a străluci ceva din luminile cerului. Știm că Mântuitorul îi iubește în chip deosebit și Preasfânta lui Mamă are pentru ei o dragoste mai duioasă; știm că rugăciunile nevinovaților pătrund în ceruri, dezarmează justiția dumnezească și dobândesc pentru sine și pentru alții bogăție de daruri cerești. Prinzându-se deci ei cu toții, ca la un sfânt concurs al rugăciunii, să nu înceteze a cere cu stăruință mereu înnoită, împlinirea marelui dorinți, aducându-și aminte de făgăduința Mântuitorului: „Cereți și vi-se va da vouă; căutați și veți afla; bateți și vi-se va deschide (Matei 7, 7 și Luca 11, 9)“.

Iată cât de minunat arată Sfântul Părinte marea putere a rugăciunii celor mici!

Mame române! Invățați-vă deci și

voi copilașii, să zică zilnic rugăciunile pentru pacea lumii, dar mai ales pentru fericirea acestei patrii scumpe, care este România noastră. Duceți-i tot mereu, dacă se poate chiar zilnic, la sf. biserică și rugăți-vă cu ei împreună, ca bunul și preamiosivul Dumnezeu, întors spre milostivire de atâtea glasuri rugătoare ale copiilor nevinovați mai ales, pace lumii să dăruiască, curmând noianul suferințelor atâtor mame și atâtor copilași, atâtor văduve și atâtor orfani, atâtor năcăjiți și atâtor suferinzi.

Ascultați glasul Părintelui Creștinătății, rugămu-vă; nu amânați nici o clipită împlinirea acestei rugăminți; împreunați mânuțele scumpelor voastre odrasle cu ale voastre și ale soților voștri, ca toți împreună să puteți cerși dela Domnul, pace lumii și sufletelor noastre mare milă.

Să nu fie nici o familie, care să nu plătească în aceste vremuri grele, cel puțin câte o sfântă liturghie, care să nu se spovedească cel puțin odată, să nu viziteze cât de des sf. sacrament, să nu zică rugăciuni cât mai multe și să nu dea câte o milă cât de mică săracilor, în acest scop.

Atâtea țări și popoare sufer și sângerează pe urma războiului; atâtea vieți se curmă; atâtea văduve și atâția orfani rămân fără sprijin; atâtea averi se prăpădesc; atâta artă și cultură se nimicește; iar noi suntem scutiți, deocamdată, de aceste grozăvii.

Avem noi inimă, ca nici atâta să nu facem?

Mame române, copii ai noștri și voi toți credincioșii, cari aveți un leac de milă în inimile voastre, împreunați-vă spre rugăciune mâinile voastre, rugăți-vă pentru pacea lumii, pentru binele țării noastre și prin aceasta dovediți că sunteți creștini și români buni și cinstiți, că sunteți cu adevărat patrioți.

Introducere de canonic la Cluj. În ziua de Paști a fost introdus în catedrala unită din Cluj noul canonic p. Dr. Cosma Avram, cărui îi dorim din inimă, să poarte mulți ani această sarcină, spre binele bisericii și lauda lui Dumnezeu.

Primejdie de moarte

O primejdie mare pândește pe mulți din soldații noștri plecați să apere granițele țării. Nu-i însă o primejdie ca oricare altă primejdie de moarte și război. Ea nu așteaptă să se reverse ucigătoare din gurile tunurilor și puștilor dușmane, de peste granițe. Se așteaptă pe pământul țării noastre, la noi, în orașele noastre, printre soldații noștri. O văd această primejdie și soldații, dar mai mult o văd doctorii. Este primejdia boalelor lumești, a boalelor rușinoase, pe cari omul dintr'un simțământ de rușine le ține ascunse. O primejdie însă cu mult mai mare, poate chiar decât primejdia morții, căci ea aștează în trupul sănătos al omului sămânța nefericirii, a morții lui, a soției și a familiei sale.

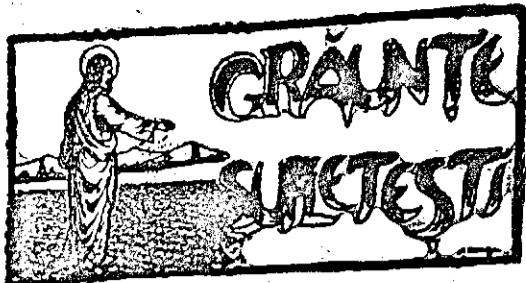
Spun doctorii că mulți din soldații concentrați se întorc acasă bolnavi de sifilis ori alte boli lumești. Primejdia aceasta este apoi cu atât mai mare, cu cât cei bolnavi de teama celor de acasă, nu se arată doctorilor, ascund boala, îmbolnăvindu-și astfel părinții, soția și copilașii.

Ei nu-și dau seama de răul pe care-l poartă în ei și tac. Adevărat că aceste boale sunt rușinoase, și lumea le ascunde de rușine, căci se iau de cele mai multe ori prin împreunare păcătoasă; dar odată ce omul a avut nefericirea să primească o asemenea boală, nu trebuie s-o mai ascundă. Nu trebuie s'o facă aceasta pentru binele lui și al familiei sale, pentru binele oamenilor, în mijlocul cărora trăiește. Este dator să se arate doctorului, să-și apere sănătatea lui, a soției și a copilașilor săi dragi. Boala se ia ușor, deaceia fiecare să se ferească de a îmbolnăvi și pe alții și să se arate dela început doctorilor.

Dacă omul n'a luat în seamă semnele de îmbolnăvire și a urmat să trăiască mai departe cu soția și copiii săi, când se va arăta doctorului va fi prea târziu, căci li va fi îmbolnăvit și pe aceștia.

Acestea sunt lucrurile pe cari trebuie să le știe fiecare om care-și prețuește sănătatea și fericirea. Dar, cel mai bun lucru este să se ferească de boală. Decât bolnav, cu rușinea și teama în suflet, sub lecuirea doctorilor, mai bine sănătos și teafăr. Și cum să se ferească știe unul fiecare. Te ferești de boală, ocolind căile pe care o primești. Să se gândească fiecare soldat la primejdia mare care-l așteaptă, în locurile pe unde umblă. El așteaptă mai întâi pe el, apoi pe cei dragi de acasă. Face un mare păcat și își pune pentru totdeauna în primejdie sănătatea și fericirea.

Să se ferească de aceste lucruri, așa cum se ferește de locurile și lucrurile pe care scrie: „Primejdie de moarte“.

IS	HS
NI	KA

Pregătirea sfintelor daruri

După ce s'a îmbrăcat preotul, trece la masa punerii înainte, care se mai numește și proscomediar și se află dela altar spre stânga, adică în partea de miază-noapte a altarului. Această masă înseamnă peștera din Viflaim, în care s'a născut Mântuitorul. La acea masă își spală mâinile zicând stihurile 6—12 din psalmul 25. Această spălare înseamnă curățenia sufletească a preotului și ne aduce aminte, din patimile Mântuitorului, de Pilat, care și el și-a spălat mâinile, zicând: „Nevinovat sunt eu de sângele acestui drept, voi veți vedea” (Matei 27, 24).

Face apoi trei închinăciuni în fața mesei punerii înainte, zicând: „Dumnezeule, curățește-mă pe mine păcătosul și mă miluește”, apoi zice troparul din Vinerea Patimilor: „Răscumpăra-tune-ai din blăstămii legii cu scump sângele tău; pe cruce fiind răstignit și cu sulița împuns, nemurire ai izvorât oamenilor, Mântuitorul nostru, mărire fie”. Acest tropar li aduce aminte preotului, că sf. liturgie este aceeași jertfă, pe care a adus-o Mântuitorul nostru pe lemnul crucii.

Zice apoi preotul: „Bine este cuvântat Dumnezeul nostru totdeauna, acum și pururea și în vecii vecilor, amin.”

Ce trebuie să știm despre prescură și vin

La sf. liturgie preotul are nevoie de cel puțin o prescură. Cuvântul prescură este cuvânt slavonesc și a intrat la noi deodată cu ritualul grecesc.

Prescură trebuie să se pregătească din făină de grâu curat. Pregătirea ei o face o femeie cinstită și mai bătrână, despre care se știe că este curată și nu are faimă rea. Așadară prescura nu se poate face din făină de orz, de ovăș, de alac, de meiu, de cucuruz, de fasole, de mazăre ori de crumpene. Dacă însă grăul este mestecat, așa că cel mult 10% sunt altfel de bucate, prescura se poate folosi, fără nici o teamă. Făina de săcară nu se poate folosi, dar cea din grâu amestecat cu seacă, așa ca săcară să fie mult mai puțină decât grăul, adică cel mult 30%, după unii se poate folosi.

La făina de grâu să se adaugă apă curată, așadară nu lapte, vin ori altceva. La facerea prescurii se poate folosi atât aluat cât și drojdiță,

Aluatul trebuie să fie bine dospit, numai în caz de mare nevoie se poate folosi și pâine nedospită sau hostie (azimă).

Forma prescurii e de mai multe feluri. În unele părți e rotundă, în alte părți are patru și iarăși în alte 7 cornuri, după obiceiul locului.

Pe fiecare corn trebuie să se pună câte un pecet, al cărui formă este pătrată, împărțit în patru câmpuri în forma aceasta:

iară în fiecare câmp sunt câte 2 litere: IS HS NI KA. Cele două dintâi sunt prescurtarea cuvintelor: Isus Hristos, iar cele din urmă patru litere dau un cuvânt grecesc: NIKA, ceea ce înseamnă pe românește: învinge, biruiește; Așadară inscripția de pe pecet este: Isus Cristos biruiește.

Vinul pe care-l folosește preotul la sf. liturgie trebuie să fie de viță de vie, curat, neotetit și fiert, așa că mustul nu se poate folosi. Nu se poate folosi nici vin de mure, nici de strugurei sau de alte poame. Fiecare preot se va îngriji ca vinul ce-l folosește la sf. liturgie să fie curat, că altfel sf. jertfă a liturgiei nu este primită de Dumnezeu.

Vasele sfinte

ce se folosesc la sf. liturgie sunt: discul adică un tier sau farfurie scufundoasă, pe care se așează agnețul scos din prescură. Acest disc trebuie făcut din aur, argint ori alt metal nobil, dar trebuie să fie într'aurit ori într'argintat. Discul înseamnă peștera sau grajdul în care s'a născut Domnul nostru Isus Cristos.

Potirul este un pahar din același metal ca și discul, dar cupa trebuie să fie neapărat într'aurită pe dinlăuntru. Potire de aramă nu se pot folosi, fiindcă vinul acru produce în aramă un fel de otrăvă primejdioasă sănătății. Potirul înseamnă mormântul Mântuitorului și ne aduce aminte de cina cea de taină.

Lancea e un cuțitaș cu două tășuri, care trebuie să fie din același metal din care sunt făcute discul și potirul. Ea ne aduce aminte de sulița, cu care a fost străpunsă inima Mântuitorului, îndată după moarte.

Steaua este făcută din două jumătăți de cercuri făcute din metal nobil, cari se îmbină în formă de cruce, iar la îmbinarea lor, deasupra, este o crucioliță, iar din jos atârână o steluță, care, închipuiește steaua care s'a arătat pe ceruri la nașterea Mântuitorului.

Lingurița, cu care se cuminecă poporul și cu care se varsă apă în sfântul sânge, trebuie să fie și ea de metal nobil, ca și celelalte vase. Mai e nevoie apoi de o lingură mai mare, în care se încălzește apă.

Cadelnița închipuiește pe Precurata Vergură Maria, iar focul din ea pe Mântuitorul; căci Precurata a primit în pântecul ei „focul dumnezeirii”. Tămăia care se pune pe jar înseamnă jertfa minții noastre.

Proscomedie

este cuvânt grecesc și înseamnă: aducere, oferire, pentru că atât prescura cât și vinul credincioșii le aduc și le cinstesc. Aici sub proscomedie se înțelege pregătirea darurilor pentru sf. liturgie.

După binecuvântare preotul ia în mână stângă o prescură, iar în dreapta sfânta lance și, însemnând cu ea semnul crucii, de trei ori peste scriptura prescurii, zice tot de trei ori:

„Întru pomenirea Domnului și Dumnezeului și Mântuitorului nostru Isus Cristos” și apoi implântă lancea în partea dreaptă a prescurii și tăind zice: „Ca o oaie la junghiere s'a a-

dus”, iară tăind în partea stângă zice: „Și ca un miel nevinovat, fără glas, înaintea celui ce-l tunde pe el așa nu-și deschide gura s'a”. În partea de sus a scripturii zice: „Întru smerenia lui judecata lui s'a ridicat iară în partea de jos: „Neamul lui cine va spune?”

Implântând apoi preotul sf. lancea în partea dreaptă a prescurii, ridică agnețul zicând: „Că s'a luat de pe pământ viața lui”. Apoi pune agnețul pe scriptura în jos pe sf. disc și junghie taie cruciș miezul agnețului, ca să se gătească numai în coajă, zicând: „Junghie-se miezul lui Dumnezeu, celce ridică păcatul lumii, pentru viața și mântuirea lumii”. Apoi întoarce agnețul din nou cu scriptura în sus pe disc și împungând în partea dreaptă cu sf. lance zice: „Unul din ostași cu sulița coastei lui a împuns și îndată a ieșit sânge și apă. Și celce a văzut a mărturisit și adevărată este mărturia lui” și totdeauna toarnă în sf. potir vin și foarte puțină apă, apoi binecuvintează potirul zicând: „Bine este cuvântat amestecarea sfintelor tale, totdeauna acum și pururea și în vecii vecilor, amin”.

Prescura înseamnă pe Precurata Vergură Maria, iară agnețul care se scoate din ea pe Domnul nostru Isus Cristos. Așadară scoaterea agnețului din prescură ne aduce aminte de nașterea Domnului, iar așezarea agnețului pe disc de cetatea Viflaim în care s'a născut Isus. Agnețul este cuvânt latinesc: „agnus”, și înseamnă miel, fiindcă Mântuitorul a suferit asemenea unui miel, care nu se vaieță când îlucid oamenii. Cuvintele pe cari le spune preotul cu acest prilej sunt luate din prorocia lui Isaia și ne arată că prorocia aceasta s'a împlinit întru toate, pentru că Domnul Cristos s'a oferit de bună voie spre patimă și moarte pentru mântuirea lumii.

Amestecarea vinului cu apă ne aduce aminte de cina cea de taină, la care Mântuitorul a beut vinul amestecat cu apă, și de moartea Mântuitorului, când împungându-i-se coasta, a ieșit sânge amestecat cu apă.

Părintele Iuliu

Încă ceva din Ocna de fier-Caraș

În cursul Postului Mare preotul nostru pătr. Brebariu ne a înțut în fiecare seară câte o scurtă predică, pe cari le-am ascultat foarte mulți credincioși.

De sf. sărbători ale Paștilor femele din Reunirea Mariană, în frunte cu Lola Brebariu, au împodobit capela cu tot ce au putut.

Sf. Ioviere s'a făcut în fața casei Mariei Mihailoviciu, pe la orele 2 după miezul nopții, cu procesiune, cântând și fanfara Bisericii. Pe drum s'au așezat inscripții luminoase, de „Cristos a înviat”. Corul a cântat sub conducerea muncitorului Gheorghe Prefus cu foarte mare însuflețire, stîindu-se coriștii acasă la ei, în capela lor proprie. A doua zi s'a slujit un părăstas pentru Petru Hubrian, care a jertfit mult pentru sf. biserică.

Tot a doua zi s'a aranjat și o serbare armată de petrecere cu joc. A cântat corul bisericii foarte frumos, iară minerii și-au petrecut după aceea foarte bine, până în zorii zilei.

Un credincios

Tărnosirea bisericii din Galda de jos

Cu toate că vremurile sunt foarte grele, bunii noștri credincioși din Galda de jos s'au scotit totuși să invite pe Înaltpreasfințitul nostru Mitropolit, ca să le sfințească biserica.

Galda de jos este o comună curat românească în apropiere de Alba Iulia, toți locuitorii fiind uniți cu biserica Romei încă dela începutul unirii. Până în anul 1910 ei se închinau în vechea biserică din deal, de lângă mănăstirea castel al baronilor de pe vremuri cu numele Kemény. În 1910 și-au zidit apoi, sub conducerea vrednicului și neuitatului lor preot Aurel Hulea, moit la 1915, o foarte frumoasă și încăpătoare biserică, pe care apoi abia acum au ajuns s'o poată târnosi sau consacra.

Primirea

Înaltpreasfințitul nostru Mitropolit a plecat dela Blaj — însoțit de canonicii Ioan Moldovan și Iuliu Maior și de diaconii Dr. Septimiu Todoran, profesor la teologie, și Dr. Ioan Vesa, secretar mitropolitan, precum și de absolvenții de teologie Sălăgean și Săsărman, cari au făcut pe cantorii — cu rapidul de Arad la orele 2 și 10 minute după amiază.

La gara Coșlariu a fost întâmpinat de prefectul județului, colonelul Leonida Pop, de protopopul Albei-Iulii Vasile Urzică și de străjerii din Coșlariu de sub conducerea învățătorilor. A vorbit dl prefect și păr. protopop, răspunzându-le I. P. S. Sv. S'au urcat apoi în automobile, plecând spre Galda de jos. La intrarea în hotarul comunei a fost întâmpinat de vreo 30 de feciori călăreți din comună, iar la intrarea în comună de notarul Aurel Hulea, care

l-a întâmpinat cu o vorbire, iar o copilă i-a predat I. P. S. Sale un frumos buchet de flori. Le-a răspuns I. P. S. Sa. Apoi și-a continuat drumul până la biserică, unde i-a vorbit preotul local păr. Augustin Rășniță, răspunzându-i I. P. S. Sa.

S'a intrat apoi în biserică minunată pictată și împodobită, unde s'a făcut o scurtă rugăciune, după care Excelența Sa și suita au făcut o vizită preotului.

Pregătirea pentru sfințire

La ora 6 a început apoi vecernia urmată de litie, pe cari le-a slujit, cu mare pompă, însuși I. P. S. Mitropolit. S'a început apoi pregătirea sfintei mese pentru sfințirea de a doua zi și anume s'a spălat mai întâi, de către preoți, cu apă și cu vin, iar apoi s'a uns cu sf. mir.

I. P. S. Sa a rugat credincioșii, să se spovedească neapărat cât mai mulți și să se cuminece a doua zi ca astfel să curețe și ei sufletele lor, cari sunt biserici ale sfântului Spirit, de toate spurcăciunile și să primească, cu inimă curată, pe Mântuitorul.

Tărnosirea bisericii

a început duminică în 12 Mai, dimineața la orele 9, cu sf. liturghie, pe care a slujit-o tot I. P. S. Sa în săbor de preoți. După „sfinte Dumnezeule” s'a făcut înconjurarea bisericii cu sfintele moaște, cari pe urmă s'au așezat în masa de piatră a altarului și s'au pecetluit. S'a continuat apoi sf. liturghie, la sfârșitul căreia I. P. S. Sa a rostit o preafrumoasă predică în fața bisericii, pentru că miile de credincioși nu încăpeau în biserică.

A urmat un banchet, în grădina castelului domnului Iuliu Albini, banchet oferit de credincioșii comunei.

Cine au luat parte

Sfințirea acelei biserici a fost onorată cu prezența Excelenței Sale Dănilă Papp, rezidentul regal al Ținutului Mureș, însoțit de prefectul județului, colonel Leonida Pop, subprefectul Avram Vesa, inspectorii generali Eugen Hulea și Laurențiu Moldovan, precum și de primpretorii Bărluț și Herlea. Tot asemenea a ținut

să onoreze cu prezența sa și domnul Adrian Oțoiu, administrator al Băncii Naționale dela București, care, petrecând câteva zile de odihnă la Cetea, a luat parte la această mare sărbătoare a credincioșilor din Galda de Jos.

Mult s'a trudit pentru reușita serbării dl Iuliu Albini, vestitul binefăcător și mare proprietar din acea comună, care a cumpărat vechiul castel grofesc de acolo. D-Sa a găzduit pe I. P. S. Sa și suita, i-a invitat la cină în preluza serbării și s'a străduit, cu întregă familie, ca toată lumea să fie cât mai mulțumită.

Am mai văzut pe protopopii Vasile Urzică dela Alba Iulia, Ioan Simu dela Sebeș, Nicolae Crețu dela Aiud; preoții Amos Frâncu din Benic, Iosif Bogdan din Zlatna, Elie Magda din Alba Iulia, Liviu Hațegan din Galtiu, Traian Mârza din Coșlariu, Gheorghe Nicoară din Mihail, Petru Gruiu din Teiuș, Ovidiu Hulea director de gimnaziu Aiud, Ioan Coman din Oieșdea, Ierononim Păstrav din Sf. Gheorghe, Ioan Ciora din Totolu; apoi d-na și d-l inginer Gheorghe Barbu dela Blaj, d-na și dl profesor Emil Nireșteanu dela Blaj, d-na și dl Nicolae Mârza comerciant din Blaj d-na și dl inginer Iuliu Albini din Zlatna, d-na și dl avocat Dr. Aurel Albini din Aiud, dl avocat Dr. Fărcașan din Zlatna și alții mulți, pe cari pentru puștinătețea locului nu-i putem înșira aici.

După banchet Înaltpreasfinția Sa s'a urcat în automobilul Excelenței Sale Rezidentului Regal general Dănilă Papp, care a ținut să l petreacă însuși până la Blaj.

Nu avem decât cuvinte de laudă la adresa preotului și credincioșilor din Galda de jos.

Correspondent

Instalarea vicarului dela Hațeg

La Hațeg, Duminică, în 5 I. c. s'a făcut, Reverend. păr. Nicolau Muntean, canonic dela Sf. Episcopale a Lugojului, în cadre solemne rare, instalarea noului vicar foraneu episcopesc, păr. Romul Stolca, canonic onorar, în fața unui număr neobișnuit de mare de credincioși, precum și a tuturor cultelor și autorităților din acest oraș istoric.

Foia „UNIRII POPORULUI”

Mamei

Iar când vrăj'-va toamna, prin codri și prin lunci,
Voi fi departe mamă, voi fi departe atunci.

Tu vei rămânea cu serle târzii
Cămplăituri de basme, cu freamătul de vil.
Din prispa casei noastre, ai să privești cum trec
În sbor grăbit sitaril și-apoi și eu cum plec.

Când vor pleca lăstunii ca'n flecare an
Șor poposi clobanil în vale, iar la han
Tu să-ți aduci aminte de cele ce ți-am spus
Că pribegesc departe, în colț de țară dus.

Dar să-mi păstrezi din toamnă vreo câțiva
[funigel]

Șo frunză ruginită din meri, când bate'n ei
Un vânt de miază-noapte, un vânt cu plot mărunte
Pe când la munți zări-volu sus crestele cărunte.

Ioan M. Rusneac-Coșlariu

Oameni mari

Flecare om dorește să fie, sau cel puțin să creadă lumea despre el că e „om mare”. A fi mare, este un lucru pe care și-l dorește flecine, și chiar copilul de doi ani, dacă îl zici cumva că el e mare, îndată se ridică în vârful degetelor, și dacă o are la îndemână, își pune pălăria tată-so pe cap, ca să arate că el într-adevăr e mare.

În decursul veacurilor au fost mulțime de oameni mari, numai cât mărimile omenești se văd numai când le măsoară cu ceva mai mic. Astfel Grecii cei vechi au numit „mare” pe „Prometeu” care a luat foc dela un copac trăsănit, și zicea oamenilor că a furat focul din cer.

Românii cei vechi numeau „mare” pe zeița „Minerva”, fiindcă a inventat războiul de țesut, țesute, brâgălele și spate. Și așa în vechime au fost numiți „oameni mari” acela, dintre cari mulți au făcut lucruri cari nouă ni-se par o nimica toată. Dar în sfârșit lumea l-a numit „mari”, și noi încă ne-am obișnuit a-l numi așa.

Mărimea însă poate să fie de multe feluri. Poate fi cineva cuminte mare, prost mare, hoț mare, cărțaș mare, bețiv mare, tâlhar mare, desfrânat mare, și alte feluri de mărimi, pe cari mulți le au, fără să le fi dorit, și fără să se fălească cu ele.

Timpu în care trăim noi, încă nu este cu totul lipsit de oameni mari. Ba putem zice că

sunt mai deși decât ciupercile cele de luncă, încât îi întâlnim aproape la flecare pas.

Poate că ați avut și d-voastră prietejul să întâlniți vre-un om, care să vă descrie cariera strălucită ce a făcut, sau are de gând să facă și care să vă spună că numai un lucru îi mai trebuie, apoi lui nu-l mai pasă de un cutare, sau de un alt cutare. Nu și-a dat poate seama că acel lucru este tocmai cel mai necesar, la care nu va ajunge niciodată.

Un meseriaș spunea acum câțiva ani, că a inventat un motor care să producă electricitate numai din aer, fără de nici un fel de materii de ars, și că îi mai lipsește numai un șurub, ca să-l pună în funcțiune. Șurubul acela nu l-a aflat nici până astăzi, și mașina nu produce nimic. Tot așa zicea un alt meseriaș, pe care nu-l spun de ce naționalitate era, că el a inventat un car de lemn, care merge singur. Îl mai lipsea numai un cui; iar el dacă a văzut că acel cui nu-l poate afla nici după douăzeci de ani, s'a hotărât să-l lege de alt car tras de doi bivoli buni, și astfel a mers și el singur.

Iată oameni mari!

Vedeți o mamă arțăgoasă, căreia nimenea nu-l face pe voie, și care nu se teme de nimenea în lume, fiindcă e cea mai mare femele. Dacă are însă un copilăș răsfățat în leagăn, umbliă tot în vârful degetelor, ca să nu-l trezească, fiindcă odorul mamei e mai mare decât mama. Iată și aici un om mare!

O muncitoare cu palma are un fiolior la

S'a slujit sf. Liturghie în săbör, de noul vicar, înconjurat de preoșimea vicariatului pontificând pär. N. Muntean, delegatul Sf. Episcopii.

După instalarea conform obiceiului au urmat recepțiile oficiale; la cari au vorbit: Preacucernicul pär. Ieronim Clocan protoereul Bisericii surori ortodoxe rom., dl. Dr. Ioan Baciu primpretorul plasel, dl. primar adv. Victor Savu, dl. presbiter ref. Francisc Csulak. În numele Asociației ortodoxe F. O. R.-ul local vorbește vice președintele ei, dl. adv. Dr. O. Cozma. Urmează cuvântul Justiției, spus cu multă gingășie de dl. Dr. Alexandru Bugyal. Apoi școala prim. prin gratul dlul Gh. Părău, inv. dir., dl. inv. Ioan Moldovan, primepitropul b's. parohiate. În fine, în numele Reuniunii femeilor rom. unite dna väd. Ida Peovits, nanagera prezidentă. Incheie în sfârșit seria cuvântărilor pär. notar districtual Aurel Mărilă, în numele preoșilor districtuali. Fiecăruia și tuturor mulțumindu-le, le răspunde adânc mișcat sărbătoritul.

După aceea a urmat partea neoficială, când cei de față, între cari se aflau aproape toți intelectualii acestui oraș, au primit cu dragă inimă invitarea de a fi oaspeții noului vicar, la o gustare modestă, care a decurs într'o atmosferă de căldă prietenie față de noul lor colaborator și tovarăș de muncă, care în scurtă vreme și-a știut câștiga simpatia tuturor, fără deosebire de confesiune, naționalitate și tagmă. Ceeace s'a dovedit și prin faptul că toți cei de față, vrând a eterniza acest eveniment, s'au fotografiat în grup.

Fie ca aceasta manifestare de stimă și simpatie ce i-s'a făcut pär. Romul Stolca și Bisericii pe care o servește dânsul, să-i fie de bun început a unei activități rodnice.

Noi credincioșii, cari îl cunoaștem pe pär. Stolca, încă din vremuri mai îndepărtate, ca pe un preot cucernic, zelos și dornic de muncă, gata la orice jertfă, avem terea credință că va ști munci neobosit pentru ridicarea și întărirea parohiei noastre și a vicariatului nostru istoric. Întru mulți ani Părinte!

Ioan Moldovan
inv. prim curator bis.

Serbarea de 10 Mai din Diciosânmartin

Nici când nu s'a prăznuit cu atâta solemnitate, cu atâta măreție și cu așa căldură z'ua de 10 Mai în Diciosânmartin ca în acest an. După serviciul divin oficiat în ambele biserici, mil de români s'au adunat în marea curte a gimnaziului, în frunte cu toate autoritățile administrative și polițienești. A fost de față din partea Fabricii Nitrogen Dl Col. Mălcănescu, Dl director Izvoranu, Dl col. Sora și alții.

După Tedeumul oficiat la fața locului, serbarea se începe cu vorbirea plină de avânt a protopopului unit Emil Tatar, care în graiul său fermecat a arătat ca nimeni altul însemnătatea acestei zile.

„Azi nu trebuie să mai fie ură și dușmănie între frați, a spus Sfinția Sa.

Suntem o națiune care susținem un stat în care avem drepturi, dar avem și datorii. O țară nu se poate susține decât numai prin munca și jertfa tuturor fiilor săi. Soarta unei țări depinde de felul, cum este pusă temelia ei. Nu legile, nu hărțile sunt materialul temeliei țării, ci credința în Dumnezeu; cinstea, munca și sângele sunt pietrele scumpe, din care se construiește edificiul durabil al țării. Au trebuit să vină vremurile grele de azi, ca să înțelegem această poruncă a evangheliei naționale: unire, muncă și jertfă.

Acum, când vedem că peste noapte se schimbă harta Europei, când se calcă în picioare libertatea și independența popoarelor, acum înțelegem mai bine că patria, țara, statul ne apără altarul, glia, căminul, libertatea, rodul muncii, fără de cari bunuri, mă întreb, dacă viața mai poate avea ceva valoare?

Ziua de azi ne spune, să fim români, bun! Aceasta nu înseamnă asuprirea altor popoare, nici jicnirea altor credințe; sufletul nostru românesc este departe de astfel de greșeli. El știe și cunoaște amarul asupririlor.

Pe sfântul Francisc de Assisi îl întâlni odată un muncitor care-l întrebă: „tu ești călugărul din Assisi?“ „Da, eu sunt“, răspunse călugărul. „Atunci“, întreabă muncitorul, „să

fi așa de bun, așa de sfânt, cum te șine poporul“. Prin rostul acestui om simplu grai și fletul poporului: te rugăm să fii om bun, și mare, căci de astfel de oameni avem nevoie. Țara noastră încă cere azi dela fiecare român: fii bun, cinstit, drept, muncitor, viteaz și jertfă, pentru că de astfel de oameni avem lipsă și numai așa vom fi scăpați cu toții.

După terminarea vorbirii, s'a desfășurat programul artistic, încheindu-se cu defilația

Cărți nouă

Scrisoarea Enciclică a Sfântului Părinte Papa Pius XII „Summi Pontificatus“. *Revista ziarului „Farul Nou“, București 1930, 47 pagini de mărime 20/13 cm. Lei 10.*

Ziarul „Farul Nou“ dela București a scos în traducere românească, întâia enciclică a Părintelui Creștinătății, care începe cu cuvintele latinești: „summi pontificatus“. Traducerea este făcută într'o limbă românească frumoasă, așa cum obișnuiește să scrie d'na tinașul nostru colaborator, părintele canonic Dr. Iosif Georgescu dela Oradea. O recomandăm cu căldură tuturor cetitorilor noștri, dar mai ales celor cărora fiind menită această enciclică mai ales pentru că ea cu o cultură mai de seamă.

Cum trebuie să iubim pe Dumnezeu. *Traducere din limba franceză de P. Ion M. Gârleanu O. F. M. C. Oradea 1940, Tipografia „Patria“. 64 pagini de format 16/10 cm. prețul Lei 5; la 10 exemplare vândute unul gratuit.*

Bun lucru a făcut pär. Gârleanu, călugărul franciscan dela Oradea, când s'a hotărât să traducă în românește această cârtică drăguță și atât de folositoare, pe care o citește aproape toate neamurile culte ale pămintului cu multă plăcere. Ni-se arată adevărul cărticicii cum trebuie să fie dragostea noastră către Dumnezeu, ce roade aduce și cum trebuie să o practicăm sau facem.

Noi o recomandăm cu toată căldura, cu atât mai ales că este împodobită și cu mai multe chipuri frumoase și este foarte ieftină. Cu prețul a două ouă o poți cumpăra.

milite. La Paști odorul mamel n'a venit acasă, fiindcă el este în slujbă la un domn de cel mari, care nimic nu poate face fără de el; și biata mamă se bucură că fiul ei un om mare.

Un văpsitor de ghete, într'o gară, se laudă că el a văpsit ghetele cutărui ministru, și că de nu era el, bietul ministru ar fi fost osândit să umble prin oraș cu ghetele mardare, spre mai marea rușine a țării, care nu se îngrijește ca miniștri să albă întotdeauna ghetele curățite și lustruite. Acesta oare nu e un om mare?

Dar ce să zicem despre elevii din școala primară pe care învățătorul sau domnișoara învățătoare au obiceiul să-l pună să țină ordine în clasă, și pe cel mai gălăgios să-l semneze pe tablă cu câte o cruce-două sau mai multe, după cum le-a fost răutatea; au doară acel băiat nu se simte cel mai mare om, căci el suplinește orele, până când puțin diligentul învățător se plaptănă și la pe îndelete dejunul, căci doară și dânsul este un om mare; sau până când drăgălașa duduie își vopsește gurța, fără să bânulască măcar că în lumea asta ar exista vre-o învățătoare, mai diligentă, și cu un cuvânt mai mare decât domnia-sa.

Dar dacă cineva a fost primar într'o comună, și în atâtea rânduri a avut onoarea să ospăteze la masa sa pe domnul prefect, primpretor, candidați — dintre cari unii au ieșit, alții ba —, și căruia și domnul deputat i a zis domn; au doară acesta nu e cel mai mare om din sat?

Ce să mai zicem apoi de tînărul care a pus mâna pe bacalaureat, a aruncat chipul de licean în pod, și-a rupt numărul de pe mânecă, a pus mâna pe un baston, pe care cu multă dibăcie îl învârte printre degete, fără să se teamă că lovește vre-un trecător, sau chiar în ciuda fostului profesor de clasă, trece pe lângă el cu un mnc de țigaretă alipit de buza cea de din jos; cine se mai poate îndoi oare că acesta nu e om mare?

Dar dacă cineva a ajuns și mai pe scara norocului, încât poate și-a înghiebat o cancelarie de avocat în vre-un orașel de provincie, sau a ajuns chiar deputat, și l-a reușit să-și deschidă și gura în parlament, deși poate n'a zis alta, decât a îndrumat pe servitor să închidă o fereastră că e curent; acesta nu se poate într'adevăr numi un om mare? Apoi acela cari încercă lșele pe la tot felul de conferințe de desarmare, de împăciuire, cari conferințe pașnice, aproape întotdeauna se sfârșesc cu noul hotărâri de înarmare și de revizuire a tuturor tratatelor de pace încheiate până acum; aceștia nu sunt oare cei mai mari oameni?

Toți oamenii sunt mari, și putem zice că omul din firea sa e mare; iar dacă nu ajunge să se arate lumii, numai împrejurările l-au pus pledeci.

Omul e mare; — zicea un scriitor necredincios mai anii trecuți, și îi venea să se mire chiar cât e de mare, încercând să dovedească

că e mai mare chiar decât Dumnezeu, în care el nu credea.

— O cât ești tu de mare omule; — zicea acela într'o conferință. Dumnezeu a făcut fulgerul; tu ai făcut parafulgerul Dumnezeu a făcut ploala; tu ai făcut parapleul. Dumnezeu a făcut iarba; tu ai făcut coasa. Dumnezeu a făcut căldura; tu ai făcut băle. Dumnezeu a făcut frigul; tu ai făcut foc. Dumnezeu a făcut poamele; tu ai făcut din ele licitar și rachiu. Dumnezeu a făcut greutatea; tu ai făcut moara.

Nu știu dacă a fost laudat sau nu acel conferențiar; dar în felul acesta — devenind la actualitate —, și noi putem zice că omul într'adevăr e mare. Iar dintre toți oamenii mari ai zilelor noastre, mai mare este acela care a prins sonda dela Șomârdul Medlașului, făcând un foc atât de mare, fără de paie, fără de lemne, și pe care nici vântul, nici ploala, de atâtea vreme nu l-a putut stinge.

Mai mare decât acela va fi acela care va face un plan de a-l stinge, iar mai mare și decât acesta va fi acela care într'adevăr îl va stinge. Mai mare decât toți însă, ar fi acela care acum, înainte de a-l stinge, ar frige acolo bureți, sau ar coace un ou.

Toți oamenii sunt mari; dar serios vorbind, mai mare este acela care se mulțumește cu ce are, și care stă la locul pe care i-l-a destinat Dumnezeu.

Liniste în țară și o politică de pace cu vecinii — Noul guvern Tătărescu — Îmbunătățirea traiului lumii dela sate și orașe — Frământări în străinătate — Inceputul unei mari bătălii în Apus

Guvernul se îngrijește de îmbunătățirea traiului.

Săptămâna care s'a dus a trecut în liniște pentru țara noastră. În toate părțile au continuat muncile plugărești și s'au făcut însămânțările de primăvară.

În săptămâna aceasta dl ministru de interne Mihail Ghelmegeanu a luat unele măsuri bune pentru ușurarea și îmbunătățirea traiului lumii dela sate și orașe.

A dat ordin rezidenților regali să cerceteze, cari sunt lipsurile de cari suferă populația și să vadă cum s'ar putea vindeca mai ușor aceste lipsuri. În primul rând se vor îngriji de mărfurile și lucrurile de mâncare mai trebuincioase. Tot prin grija rezidenților și a funcționarilor supuși lor se va căuta ca lumea să-și poată câștiga la vreme lucrurile de care are lipsă. Pentru a putea aduce la vreme grâul și lemnele trebuincioase, consiliul de miniștri a dat voie să se folosească și fondurile din bugetele Ținuturilor.

În amintirea Reginei Maria

Voluntarii bocovineni i-au ridicat un bust înimos la Gura-Humorului. Desvelirea acestui seaman de mare cinstire pentru aceea care a fost marecânduva regina întregirii neamului românesc s'a făcut duminică. Au fost de față voluntarii, în frunte cu președintele lor dl Teofil Sidorovici, dl I. Nistor ministru cultelor, dl Victor Moldovan secretarul general al Frontului Renașterii Naționale, dl Rezident Regal al Ținutului Suceava și lume multă din toate părțile Bucovinei. Slujba religioasă s'a făcut pe o tribună ridicată mesteguit în peretele stâncii, deasupra căreia se afla chipul vărsat în bronz al reginei moarte.

Au vorbit dl I. Nistor și dl Victor Moldovan, iar la masa camaraderească dată de foștii voluntari dl Teofil Sidorovici.

S'au arătat cu acest prilej calitățile mari ale fostei regine, dragostea ei pentru țaranul și poporul român.

Mari adunări a Frontului Renașterii Naționale

În mai multe părți din țară, Frontul Renașterii Naționale a ținut în această săptămână mari adunări.

În județul Calliacra sfatul județean și sfaturile comunale au depus jurământul. La această serbare a fost de față și dl ministru Mihail Ralea.

S'au mai ținut adunări și sfaturi de ale Frontului la Gherla, apoi la Miercurea Ciuc.

Pentru eroii morți s'a hotărât ca Frontul Renașterii Naționale să ridice în fiecare loc parcuri și monumente, cari să țină trează în sufletul poporului amintirea lor.

Duminică s'a și făcut la Mărășești sfânta locului unde va fi aranjat „Parcul Eroilor”

A fost o serbare mișcătoare, pe local unde soldații români au dat dovadă de vitejia lor neîntrecută. Au fost de față dl C. Giurescu ministru al Propagandei, prof. N. Cornășeanu prim

secretar al Frontului Renașterii Naționale, prof. N. Rădulescu și văduvele celor 71 eroi pe care orașului Mărășești i-a dat țării.

Sădirea pomilor a început-o dl profesor Cornășeanu, au urmat apoi văduvele și orfanii celor căzuți pentru țară.

În această zi în toate colțurile țării organizațiile Frontului au trebuit să facă astfel de parcuri.

Zecă Mai

Ziua aceasta a fost prăznuită cu mare însuflețire în întreaga țară. Vremurile grele prin care trecem au făcut, ca lumea să dea o însemnătate și mai mare acestei sărbători.

La București, după slujba religioasă, a fost o mare paradă militară.

Seara s'au făcut în tot orașul retrageri cu torțe. Ziua aceasta a fost prăznuită și în străinătate, de către miniștrii cari reprezintă guvernul țării noastre.

Pomenirea lui Octavian Goga

Joi, în 9 Mai s'au împlinit doi ani dela moartea marelui poet și luptător român care a fost Octavian Goga. Prietenii și acela cari l-au prețuit i-au făcut un parastas.

Schimbare de guvern

Mare valvă a făcut, sâmbătă, vestea că guvernul Tătărescu și-a dat demisia. Cu formarea noului guvern a fost însărcinat tot dl Gh. Tătărescu.

În noul guvern au mai intrat domni:

Mircea Cancicov la economia națională, dl Aurelian Bentoiu, la ministru justiției, dl Ștefan Ciobanu la culte și arte și dl general Ion Ilcușu la ministru aerului și marinei.

Sâmbătă seara membrii guvernului au depus jurământul.

Din toate întâmplările acestei săptămâni se poate vedea că țara noastră nu urmărește decât împăcarea și ușurarea înăuntrul granițelor și o politică de pace, de apărare și de neatârnamare față de alte țări, așa cum a declarat și dl prim-ministru G. Tătărescu.

Situația în străinătate

În străinătate în cursul acestei săptămâni s'au întâmplat lucruri mari și neașteptate.

Odată cu retragerea trupelor aliate, engleze și franceze din Norvegia sporește și mai mult primejdia de război în Marea Mediterană.

Flotele de război întărite stau aici față în față, gata să înceapă lupta. În vremea aceasta miniștrii între Londra, Paris și Roma se mai tocnesc încă.

Se fac din toate părțile sforțări de-a se opri întinderea războiului și în Mediterana.

Vorbe și desmințiri

Umblă mereu șvonuri de primejdie mare, cari la urmă sunt desmințite, ca neadevărate. Se vorbește de o convorbire telefonică între dl Chamberlain și Paul Reynaud, în care acești

doi șefi de guverne ar fi pus la cale lucruri, însemnate cu privire la soartea țărilor din Balcani. Englezii și Francezii spun că lucrul acesta nu-i adevărat și că totul a fost o minciună și scornire nemțească.

Se șvonește apoi că Rusia ar fi concentrat trupe la granița noastră, pe Nistru, și că Turcia ar fi concentrat trupe la granița Greciei, pentru a veni în ajutorul acestei țări, în caz de primejdie. Rușii spun că n'au concentrat trupe la granița românească. Deasemenea și Turcii spun că n'au făcut concentrări de trupe.

Ziua răfuellor

Englezii sunt tot mai nemulțumiți de felul cum guvernul conduce războiul în Norvegia. În Camera Comunelor, (parlamentul englez) se țin ședințe furtunoase. Dl Chamberlain este atăcat de mulți deputați din opoziție. Maiorul Atlee a cerut schimbarea guvernului.

Într'o cuvântare dl Lloyd George atacă politica guvernului și a dl Chamberlain. Învinuște guvernul de nereușita războiului din Norvegia și cere dl Chamberlain să se retragă.

Dl Winston Churchill, ministru în guvernul Chamberlain, este numit comandantul suprem al războiului.

Ședința se sfârșește cu un vot de încredere în guvern, însă opoziția este tot mai nemulțumită de dl Chamberlain.

În cele din urmă dl Chamberlain demisionează și cu formarea noului guvern este încredințat dl Churchill. În noul guvern de război rămâne și dl Chamberlain, ca lord președinte al consiliului.

Războiul din Norvegia

Războiul din Norvegia rămâne să se mai poarte pe un singur front, în partea de miază-noapte a acestei țări. Luptele se dau pe un viscol cumplit.

Englezii se apropie tot mai mult de orașul Narvik, ocupat de Germani. În luptele ce se dau în jurul acestui oraș iau parte și trupe de soldați polonezi.

În ținutul Roeros se dă însă mai mult un război de hărțurală continuă.

Germanii ocupă orașul Namsos și se îndreaptă spre miază-noapte. Trupele Norvegiene din valea Gandalen s'au predat.

În apropiere de Garberg se dau lupte crâncene între Germani și Norvegieni. De altfel pretutindena luptele sunt crâncene și sângeroase.

Urmele războiului se văd și aici. La Trondheim domnește foametea. Germanii au eliberat mulți prizonieri norvegieni pentru că nu mai aveau cu ce să-i țină.

Războiul se întinde

Lumea începe să se ocupe însă tot mai puțin de războiul din Norvegia. Se și spune că nu aici se va da lupta hotărâtoare ci în altă parte. Nu se știe însă, unde va începe lupta. Englezii își aduc acasă o parte din trupele cari luptau în Norvegia. Spun că se așteaptă la o lovitură mare în altă parte. Măsurile în Mediterana erau luate, se iau măsuri de siguranță și în Belgia și Olanda. În ultimele zile crește tot mai mult îngrijorarea în aceste țări. Belgia își întărește granițele și chiamă ofițerii din concediu. Olanda face mobilizare generală. Se vorbește că Germania ar fi trimis o provocare Olandei. Nu se știe, care-i adevărul. Pretutindena, în întreaga Europa, se simte primejdia războiului. Lucrurile par a se liniști puțin. O liniște însă, care vestește vijelia.

Incepe marea bătălie

Vineri dimineața la ora 3, armatele germane trec granițele și intră în Olanda, Belgia și Luxemburg. Încep luptele. Olandezii desfac

zăgazurile și dau drumul apelor. Belgia cere ajutorul Angliei și Franței. Avioanele germane zboară deasupra orașului Lion din Franța; peste 100 de avioane zboară pe deasupra orașului Bruxelles din Belgia. Guvernul belgian face mobilizare generală.

Guvernul german anunță că armatele germane au intrat în Olanda, Belgia și Luxemburg, ca să asigure neutralitatea acestor țări împotriva Angliei și Franței.

Războiul se vestește acum tot mai crâncen. Germanii atacă în toate părțile. Un front lung se întinde acum pe granița Franței, Belgiei și Olandei.

Aeroplanele germane bombardează câmpurile de aviație din Belgia și Olanda. În mai multe locuri se lasă din aeroplane cu parașuta, trupe germane.

Orașele franceze Nancy, Lille, Colomas Lyon au fost bombardate de aviația germană. Alte avioane germane zboară deasupra coastelor Angliei.

Vineri dimineața dl Hitler a adresat un apel soldaților germani de pe front, spunând între altele, că au început lupta hotărâtoare, care va hotărî soarta Germaniei pentru o mie de ani.

Vestea acestui nou atac răscolește toată lumea în Franța și în Anglia se fac ușoare schimbări între membrii guvernului. La Washington în America se țin într'una ședințe. În Indiile Olandeze se declară stare de asediu și se iau măsuri de siguranță. Regele Leopold al Belgiei și regina Wilhelmina a Olandei adresează un apel către armată și popor, îndemnându-i să lupte pentru apărarea patriei. Guvernul din Luxemburg se refugiază în Belgia.

Lupte crâncene

Dela începutul atacului Olandezii și Belgienii se apără cu înverșunare. În ajutorul lor vin trupele aliaților. Dela Mosela până la marea Nordului este un singur front pe care se dau lupte crâncene. Avioanele de vânatoare franceze atacă și ele și pleacă în urmărirea avioanelor germane. În prima zi de luptă se anunță că olandezii au doborât aproape 100 avioane germane. și au nimicit 4 trenuri blindate. Se dau lupte mari pentru cucerirea câmpurilor de aviație.

Olandezii și Belgienii se retrag pe liniile lor de întărituri. Apărarea olandeză se face dealungul fluviului Issel.

În mai multe părți trupele germane au atins liniile de apărare olandeze și belgiene

Înaintarea germană se face către Liège Fortăreața acestui oraș se spune că s'a predat germanilor. De asemenea Germanii anunță că au mai cucerit fortul Ebenemael.

Trupele germane se găsesc aproape de Maastricht și Roemond.

Ce spune Germania

Guvernul german a trimis guvernului olandez, belgian și celui din Luxemburg câte o scrisoare în care arată că pentru ce a dat ordin trupelor germane să treacă granițele Belgiei, Olandei și Luxemburgului.

Spune că a făcut acest lucru, pentru a se apăra de un atac al Angliei și Franței, cari se pregăteau să treacă prin Belgia și Olanda. Ca să facă față acestui atac, el a dat ordin trupelor sale să treacă în aceste țări și să le asigure neutralitatea. A cerut guvernului belgian, olandez și luxemburgian să nu se împotrivescă.

Când te joci cu focul

— O domnișoară, voind să tragă la țintă cu un revolver militar, împușcă două fetițe. —

Nenorocirea s'a întâmplat nu de mult în comuna Ocna Mureșului. Domnișoara Vasinca Ileana, având în vizită la d-sa un prieten sublocotenent, i-a luat din buzunarul dela haină revolverul și a ieșit în câmpul din fața casei, ca să tragă la țintă.

Din nenorocire, aproape de locul unde domnișoara voia să-și încerce priceperea în meșteșugul armelor, se jucau vre-o 6 copilași, ascunși în dosul unsi movilițe de pământ. Glonteile tras de domnișoara țintașă a nimerit în plin, anume două fetițe nevinovate, pe Marioara Tiboc și Maria Maier. Amândouă fetițele au fost duse la clinica din Cluj, pentru a li-se da acolo îngrijirile trebuincioase. Una din fetițe a murit, iar cealaltă este încă într'o stare foarte rea.

Cercetându-se mai de aproape cazul, s'a văzut că revolverul nu avea decât un singur glonte, căci poate altfel domnișoara ar mai fi rănit și alți copilași.

Pentru negrija ei și pentru că a umblat cu arma fără să aibă drept, domnișoara Vasinca Ileana a fost dată pe mâna parchetului.

Întâmplarea nenorocită din Ocna Mureșului poate rămânea de învățătură și altora, cărora le place să se joace cu armele de foc, căci nu pot ști de unde vine primejdia.

Hoș pe hoș

Ce se întâmplă când un hoș este mai deștept decât altul.

Acum două luni gazetele din țară scriau despre un mare furt întâmplat în gara de Nord din București. Doi negustori, se zice oameni cinștiți, Etty și Max Schwartz, s'au plâns poliției, că li-s'a furat în gară, pe când voiau să ia trenul spre Paris, un cușar cu 6 milioane și 500 000 lei.

Povestea cu furtul părea adevărată și amândoi soții Schwartz plâneau de și-se rupea inima, după banii ajunși pe mâna tâlharilor.

Afaceri bănoase

Dela început s'a văzut însă că nu-i ceva curat, în toată afacerea cu furtul cușarului cu bani.

Mai întâi cușarul nu era al soților Schwartz, ci al unui cunoscut de al lor, anume Klein. Acesta, împreună cu un alt jidănaș, învățea pe sub mână, afaceri bănoase tare. Treceau pe ascuns în străinătate bani, mai ales aur, fără să mai plătească nimănui nimic, încasând astfel câștiguri mari.

Banii îi treceau cu avionul și afacerile

mergeau bine, iar negustorii erau cinștiți niște oameni tare de omenie.

Când te paște nenorocirea

Ce să-i faci însă, când te paște nenorocirea? Atunci toate îți iasă pe dos. Așa li-s'a întâmplat și bunilor negustori Klein și Gross. Ei mai puteau trimite banii peste graniță. Li adunaseră ei de prin țară, din fundul lăzilor și din buzunarele năfrânilor. Erau mai mult bani ungurești în valoare de vreo 6 milioane 500.000 lei. Pe ceștia voiau acum păsăruicile să-i aibă pe hetaș, însă nu aveau cum. Aeroplanele mergeau foarte greu, iar controlul și paza la graniță era tot mai mare. De aici apoi băteau capul lor.

În mijlocul acestor frământări, au apărut Etty Schwartz, cumnata lor, pleacă la Paris, aceasta și-au ales-o ca să le treacă banii. Ea a capturat atunci un cușar cu bani și au rugat pe cumnatică, să le ducă ea cușarul la Paris să-l dea unui cunoscut de al lor, dela care cereau ei, că l-au împrumutat, când au fost pe drumu ultima oară la Paris.

Se arată alți hoși mai deștepti

Povestea era bună, însă ca să înțeleagă un nepriceput, nu pe un hoș bătrân cum era Schwartz. Acesta a bănuit dela început că banii se ascunde în cușarul scumpilor și cumnatică. A pus mâna pe bani și apoi s'a plâns poliției că i-au fost furati pe când voia să plece la Paris. A dat de știre și cumnaticilor, cari au fugit la loc să dea față cu cinstita poliție, au căutat să fugă. Poliția i-a prins însă pe toți și acum caută să descurce ea firul acestei întinse afaceri, unde se vorbește de prea mulți bani și de prea puțină cinste și omenie.

Pofta de câștig

Un autobuz cu 55 de călători se răsturnă într'un șanț pe drumul dintre Pitești și București

În călătorii, Românul este bun și îngăduitor. Se mulțumește cu orice. Primește să călătorească atârnat de ușa vagonului, urcat sus pe acoperiș sau înghesuit în autobuz cât se poate de rău. Și multe nenorociri i-se întâmplă chiar din pricina acestei bunătați și îngăduenței mari.

În noaptea de miercuri spre joi, pe drumul Pitești-București, s'a întâmplat o mare nenorocire de călătorie. Un autobuz de călători s'a răsturnat în șanțul drumului, zdrobindu-se tot. De sub zdrobitorile autobuzului au fost scoși doi călători morți și 26 răniți greu.

Autobuzul era prea încărcat cu călători. Aveau 55 în loc de 24, câți încăpeau. Se mai spune apoi că șoferul, fiind foarte obosit, a adormit.

Soldați pe front

Un grup de ofițeri vizitează liniile pe front. Sunt ofițeri englezi și francezi. Se fac ultimele pregătiri și se cercetează întăriturile înainte de începerea luptei. Fiecare își dă seama de răspunderea mare pe care o are, în liniile pe care le apără.

Cetiți și răspândiți

„UNIREA POPORULUI“

ca cărmă. Aceasta a fost poate pricina unei nenorociri așa de mari.

Vinovatul de căpetenie trebuie căutat și în altă parte. Este pofta cea mare de câștig, care îngăduie să se încarce în așa măsură autobuzul. Judecând drept, dacă autobuzul n'ar fi fost așa de încărcat, în această nenorocire nu ar fi morți și nici n'ar fi rămas atâția oameni cu trupurile betegite.

Din viața sfintei Sore Tereza de Pruncul Isus

Călugărița Maria Sfintei Inimi, sora și nașa sfintei Tereza din Lisieux

La 19 Ianuarie 1940, în vârstă de 80 de ani, se stinge în mănăstirea Carmelițelor din Lisieux, călugărița Maria numită a Sfintei Inimi. Ea e cu 13 ani mai mare decât sorioara ei, mica floare a aceleiași mănăstiri carmelite, Sfânta Tereza zisă a Pruncului Isus. A treia zi după nașterea acesteia (4 Ianuarie 1873), ea o ține deasupra cristelniței botezului, adică li este nașă.

Câteva crâmpeie din viața acestei cuviatave maice credem că sunt de interes deosebit.

Acasă

Ea se naște din părinții Ludovic Martin și Zelia Guerin în Alençon, Franța, la 22 Februarie 1860. În călugărie trăește 53 de ani, 3 luni și 3 zile, ea fiind decana (cea mai vârstnică) mănăstirii.

Când e copilă, o slujnică anume Luiza mereu o cicălește: „Fă asta, fă cece; nu așa, ci așa”; și câte toate. Ea li spune: „Dă-mi pace, eu sunt liberă”. Ca să-și răzbune asupra ei, Luiza o numește în bătaie de joc „liberă”.

Când e de 9 ani, își face întâia împărtășanie. Pe cât e de fericită în dimineața acestei zile, fiindcă primește în sufletul ei pe euharisticul Isus, pe atât de mâhnită e seara, fiindcă Dumnezeuescul oaspete al sufletului ei pleacă și ea rămâne singură. I se spune că, dacă-L iubește pe Isus și-L ascultă, ținându-L totdeauna poruncile, atunci Isus e mereu cu ea și sufletul ei e un rai de taină.

Tot din copilăria ei e însemnată această ciudată întrebare, făcută de ea către o mătușă: „De ce așezi florile în biserică cu fața către lume și cu dosul către icoanele sfinte?” Mătușa o lămurește: „Dar tu de ce îmbraci haina cu fața în afară și cu dosul către tine?”

În școală, pe vremea ei, dascălițele dau copiilor silitoare o medalie violetă, celor bune la purtare una albastră, iar celor distinse la religie, una albă. Primind mica Maria și ea o medalie de medalie, dascălița li șoptește la ureche: „Ți-se dă de milă, nu pentru vrednicie”. Copila atunci i-o dă înapoi, zicându-i: „Dacă nu-s vrednică, nu trebuie s'o port; poftim luați-o înapoi”.

Când isprăvește cu școala e de 15 ani. Li place să se roage mult, aproape neîncetat. Foarte deseori chismă în ajutor pe sf. Iosif, dulgherul din Nazaret, cerescul ocrotitor al fecioarelor.

Vorbindu-i, ceva mai târziu, mamă-sa de mirritie, ea se roșește foc și o roagă să nu-i mai vorbească de aceasta, fiindcă n'are de gând să se căsătorească. „Mamă” — zice ea într'o zi — „mie mi-e tare drag de Dumnezeu; mai mult decât bănuiești tu; mi-e drag să stau de vorbă cu euharisticul Isus, din sfântul chivot. Dacă nu-mi arăt totdeauna simțurile, nu înseamnă că nu le am”.

Fiind cea mai mare între surori, ea le învață rugăciunile, ea catehismul, ea feluritele treburi. Când o învață pe sora Celina, iată că vine și Tereza cea mică, abia de trei anișori. Ce frumoșele! Ce nevinovăție! Un inger de copilă! Fiindcă Maria îngrijește și de grădină, indeo-

sebi de straturile cu flori, într'o zi, când mama Zelia ia niște trandafiri, mica Tereza zice cu glasul ei argintiu: „Mamă, trandafirii sunt ai Mariei”.

În curând Zelia pleacă din lumea aceasta de neazuri și suferințe, lăsându-și soțul văduv și copilele orfane. Maria abia are 17 ani și jumătate. I se pare că mamă-sa nu e moartă decât la părere, ea trăește undeva, sus, și de acolo o ajută mereu.

După cinci ani, altă despărțire: sora ei Paulina intră în mănăstirea călugărițelor carmelite. Apoi se îmbolnăvește mica Tereza, dar zâmbetul Maicei Domnului, care i-se arată tainic în ziua de 13 Mai 1883, o scoală numai decât din boală.

După aceea o pregătește la întâia sfântă cuminecare. Iată ce scrie sfânta Tereza despre felul, cum o pregătește sora ei Maria la această de mare taină: „Mi-se pare că tot sufletul ei, așa de mare și de darnic, trece în mine. Precum luptătorii vechi învățau pe copiii lor meșteșugul armelor, așa mă învăță ea lupta vieții, stărnindu-mi râvna și arătându-mi răsplata cu nuniei de veci. Imi mai vorbește de bogății neperitoare așa de ușor de dobândit în fiecare zi, de nenorocirea de a le călca în picioare, când n'ai decât să te apleci să le culegi de pe jos — Ce frumos vorbea această soră iubită! Aș fi voit să nu fiu singură când imi da aceste învățături mărețe, eu credeam, în simplitatea mea, că păcătoșii cei mai mari s'ar îndrepta, ascultându-o, și părăsindu-și comorile lor pământești, ei n'ar mai cânta decât cele cerești”.

Gânduri de călugărie

Când e de 22 de ani, aude de vestitul călugăr iezuit Pichon. Toată lumea vorbește de el, ca de un sfânt. Maria se duce să-l vadă și ea. Apropiladu-se de scaunul, unde el ascultă sfintele mărturisiri, ea li spune: „Să mă mărturisesc ori să vă spun adevăratul scop al venirii mele aici? Am venit să văd un sfânt!” Călugărul zâmbesto iertător și-i zice: „Spovedește-te!” — A doua zi. Maria iar se duce la călugăr. El o întreabă: „Vrei să te călugărești?” Ea răspunde: „Nu, părinte!” — „Atunci, ce vrei?” continuă el „Să rămâi fată bătrână?” — „Asta, nu!” Dar până să mai îngaima ea ceva, călugărul li spune că acum se grăbește, având să călătorească, însă peste două săptămâni se întoarce și atunci li poate arăta în scris, ce crede ea despră viața din mănăstire și de ce nu vrea să se călugărească?

Zis și făcut.

După două săptămâni, Maria li întinde prin zăbrelele scaunului de mărturisire două coale de hârtie, scrise pe toate cele opt pagini. Se spovedește și vrea să plece. Părintele Pichon o oprește, El cetește în fața ei tot ce ea a scrisese, făcând felurite băgări de seamă foarte potrivite. După aceea începe un schimb de scrisori între ea și călugăr. Călugărul scrie rar. E foarte ocupat. Ține câte 900 de misiuni populare (șiruri de predici) pe an. Câțiva ani el lipsește chiar din Franța, fiind chemat să predice în Canada (America). Când revine în țară după doi ani, Maria, însoțită de tatăl ei Ludovic, se duce la porturile Calais și Douvres să-l întâmpine. Nu-l găsește. Ea e nemulțumită. „Nu murmura, Marie” — li zise tatăl ei. — „Dumnezeu vrea să te încerce. Eu sunt fericit că pot conlucra la această încercare a Lui”.

Implinind 26 de ani, se hotărește să intre și ea în mănăstire. Dar cum să-i spună tatălui ei această hotărâre? Ea îl ea pe departe și-i arată că Celina, o sorioară a ei, de acum e mărită și-i poate purta de grijă. „Dumnezeu nu-mi putea cere o jertfă mai grea, decât aceasta”, — zice el, înțelegând gândul copilei. „Credeam că tu nu mă vei lăsa”. Reculegân-

du-se, mai apoi li spune: „Fetelor, nu fiți îngrijorate din pricina mea; eu sunt prietenul lui Dumnezeu!”

(Va urma).

Pr. Ioan Georgescu

STIRILE SĂPTĂMÂNII

Zece Maiu la Blaj

Ziua aceasta mare din trecutul neamului românesc s'a sărbătorit la Blaj cu o deosebită însuflețire. La orele 11 s'a slujit câte un Tedeum în cele două biserici românești, la care au luat parte autoritățile civile și militare. În catedrala română unită slujba religioasă a fost oficiată de un săbor de preoți și canonici în frunte cu pâr. Victor Pop. A luat parte I. P. S. Mitropolit, reprezentanți de ai autorităților, profesorii și elevii școlilor.

După slujba religioasă din catedrală a urmat o frumoasă serbare patriotică, la care ia parte I. P. S. Mitropolit, autoritățile civile, în frunte cu dl prefect al județului Victor Micu, un public numeros, străjerii, străjerele și pre-militarii. Serbarea începe cu obișnuitul program străjeresc, urmează apoi puncte muzicale și declamări, iar la urmă o frumoasă defilare prin fața catedralei. Despre însemnătatea zilei a vorbit dl profesor Ioan Vultur.

A început zidirea satului „Regele Carol II. În semn de prietenie pentru poporul turc, greu încercat în vremea din urmă de ultimele cutremure, guvernul român a luat hotărârea de a zidi un sat în această regiune. Am fost scris și noi despre hotărârea guvernului. Acum se spune că inginerul român însărcinat cu zidirea acestui sat a și plecat în Turcia, ca să înceapă lucrul. Fapta guvernului român întârește și mai mult prietenia dintre țara noastră și poporul turc. Dovezile de prietenie pe care ni-o poartă Turcii nu lipsesc.

Piatră vânătă pentru proprietarii de vii. Guvernul a luat din vreme toate măsurile de lipsă, pentru ca proprietarii de vii să poată avea piatra vânătă de care au lipsă la stropitul viilor. Această piatră vânătă se poate cumpăra dela cooperativele județene din țară. Prețul cu care se va vinde piatra vânătă nu va putea fi mai mare decât cel hotărât de minister.

Mulțumită publică. Credincioșii bisericii române-unite din Totolui-Alba, aduc pe această cale Dsale Dnl Iuliu V. Albini, mare proprietar de mine din Zlatna, sincerile și vtile lor mulțumiri, pentru ofranda de 2000 Lei, făcută bisericii noastre. Dumnezeu să primească sf. jertfă. Pr. Ioan Clora.

Cum poate veni nenorocirea. Nici nu poți să-ți dai seama întotdeauna, de unde ar putea veni nenorocirea. Vine de multeori pe negândite și pe neștiute. Așa s'a întâmplat și cu femela Aurica Militaru din comuna Urlați, de lângă Ploiești. Acum câteva zile soțul Militaru și-au cumpărat un câne mare clobănesc, pe care l-au legat pe sarmă, ca să poată umbla dealungul curții. Sârma pe care umbla lanțul cânelui era prinsă la un capăt de o magazie, acoperită cu table de fier. Tot de acoperișul magaziei era prins și un fir electric. Fiul acesta, ajungând în legătură cu tablele de fier,

de care era legată sârma dela lanțul cânelui, făcea să treacă un curent electric și prin aceea sârma și prin câne. Din această cauză cânele a început să urle de durere. Femeia Aurora Militaru a eșit afară să vadă de ce urlă cânele. Fără să-și dea seama de primejdie, ea a pus mâna pe sârma de care era legat cânele și a primit întreagă descărcarea curentului electric. Nenorocita femeie s'a prăbușit la pământ ca fulgerată, rămânând moartă pe loc. Atingându-se de stăpâna sa cânele a fost deosemenia omorât. Soțul femeii, neștilind cele întâmplate a leșit afară și și-a văzut nevasta moartă. Punând mâna pe sârma a fost lovit și el de puterea de trăsnet a curentului electric, căzând în nesimțire la pământ.

După dreptate. Advocații sunt oameni cari sucesc și învârtesc mai mult lucrurile. Ei fac din bun rău, din alb negru, așa cum li-se cere la judecată numai ca să câștige. Unul avocat l-s'a infundat rău. l-s'a plătit după dreptate. A apărât adică omul pe niște meșteri fabricanți de bani răi, înaintea judecării. Și l-a apărât așa de bine, a sucit și a învârtit lucrurile de așa încât la urmă judecătorii au crezut că au de aface cu niște oameni nevinovați și l-au pus în libertate. Tâlharii au rămas însă tot tâlharii: în loc să-l plătească avocatului, cum se cuvine, el l-au plătit numai cu bani răi. L-au păcălit și pe el.

Orașul bogățiilor este orașul Zürich din Elveția. Socotilele făcute în vremea din urmă arată că în acest oraș sunt cei mai mulți milionari. Tot la o mie de locuitori se găsește și un multimilionar. Sunt cam vr'o 350 de milionari.

Un stomac scump. Un scamator italian, adică unul de acel care înghite sticlă, cuie și ace pe la târguri, și-a vândut stomacul cu o jumătate milion de lei. Doctorii italieni vreau să vadă, cum poate un om să înghită asemenea lucruri și să-i studieze stomacul. Se înțelege dela sine că scamatorul nu-și va da stomacul decât după moarte.

Mulțumită publică. Societatea Națională de Cruce Roșie Română, filiala Sibiu, aduce cele mai vii mulțumiri S. S. Părintelui Vasiliu Marchiș, precum și tuturor credincioșilor cari aparțin parohiei române gr. cat. Sft. Mihail din Aurora-Illinois-(America), pentru darul de 10.000 Lei ce au binevoit a trimite acestei societăți. Odată cu mulțumirile noastre cele mai fierbinți, îi asigurăm că ofranda lor va fi întrebuințată cât mai bine pentru alinarea suferințelor celor nevoiași în timp de pace și a răniților într'un eventual război. Președinte Medic Lt. Col. Dr. L. Ursu.

Un profesor înnebunește pe când ținea o conferință. În orașul Pasadena din California (America) un profesor a înnebunit pe când ținea o conferință. Cuprins de nebunie, el a omorât patru profesori și a rănit două femei, apoi s'a rănit și pe el.

Oameni de cinste rară. Este așa de plăcut, printre atâtea întâmplări urâte de hoști și trageri pe sfoară, să mai poți vorbi și de oameni cinstiți și încă oameni de o cinste rară. Se întâlnesc așa de rar, în lumea aceasta binecuvântată de Dumnezeu, încât de multe ori faptele lor ne par ca o minune. În zilele acestea birjarul Tănase Nicolale din Buzău a găsit în trăsura sa o servietă pe care o ulcase un călător. Fără să stea mult pe gânduri și fără să încerce măcar să vadă ce se află în servietă, Tănase Nicolale a dat-o poliției. Așa-i spune să facă firea lui de om cinstit și așa

știa că spune și legea. La poliție servietă a fost deschisă în fața martorilor și s'au găsit înăuntru bani și acte în valoare de 2.800.000 Lei (două milioane și opt sute mii de lei). Nu mult după aceasta s'a aflat că servietă a fost a unui inginer din București, care și-a și luat-o în primire. Fapta cinstului birjar a făcut o mare impresie în întreg orașul. Și când te gândești că mulți din aceia cari sunt puși să păzească avutul statului se lasă isplășiți de puterea banului și fură. Cinstea năcăjitului birjar din Buzău poate fi o pildă pentru mulți.

1000 de zile dela izbucnirea războiului chino-japonez s'au împlinit zilele trecute. Au trecut așadar mai bine de doi ani, de când armatele japoneze au intrat în China, în nădejdea că o vor putea cuceri în câteva săptămâni sau luni. Iată însă că au trecut doi ani și Chinezii se țin, și vor mai trece poate încă ani de zile până se va termina acest război.

Neamurile celea mai bejive. O socoteală făcută, nu așa demult, arată că cel mai mare băutor este Francezul, care bea 153 litri de vin într'un an de zile. Urmează apoi Italianul cu 98 de litri, Spaniolul cu 90 de litri, Elvețianul cu 45, Românul cu 37 litri, Germanul cu 27, Ungurul cu 26, iar la urmă de tot Englezul cu numai 6 litri. Nu știm dacă este adevărată socoteala aceasta, de bună seamă însă că Românul bea mai mult de 37 litri la an, căci prea sunt multe cârcumele și restaurantele și prea sunt căutate de lumea care vine să-și inee amarul într'un pahar cu beaură.

O nouă biblie. Germanii naționaliști din Germania desprețesc cu totul pe Evrei și-i scot din toate drepturile lor, chiar și din țară. Ei și-au făcut acuma de curând un fel de religie nouă și se numesc: „creștinii germani”. Ca să se scape de Evrei, chiar și din Biblie, ei au tipărit o Biblie nouă, din care au scos tot ce este Jidovesc și aduce aminte de Evrei, iar această Biblie astfel ciuntită și ciopărtită o numesc Biblia Germană. Ceace este și mai trist, e că din Biblia lor germană au scos și toate minunile lui Isus, așa că Isus rămâne un om cuminte, care a spus multe pilde frumoase, dar nu este Dumnezeu.

Pătlăgele roșii (Tomatele)

Pătlăgele roșii (porodicele) au fost aduse în Europa din America. Deci, sunt plante cari cer un aer mai cald.

Roșiile se seamănă în lunile Februarie-Martie în răsadnițe calde (paturi calde). Roșiile când au 4-6 frunzulițe trebuiesc rărite și sădite la 10-12 cm., distanță între ele, căci altfel se lungesc prea mult și cresc fără de viagă.

Roșiile se pot planta afară în grădini, în Aprilie-Maiu, după ce trec brumele târzii. Grădinarii din jurul Blajului nu le plantează, afară, până după 20 Maiu.

Trebuiesc scoase din răsadnițe și sădite cu pământ mult pe rădăcină. — În acest scop, să udă bine înainte de a fi scoase, pentru ca pământul să se lipească de rădăcini, iar firele

nu se smulg, ci se scot cu lopățele, ori mâna, vărându-le sub rădăcini.

În grădini, roșiile trebuiesc plantate la 40 cm. — 1 metru distanță între rânduri și 40 cm între fire. Dacă se plantează la distanțe mai mici, n'au lumină destulă și cresc înăbușit fără să producă fructe.

Plantarea e bine să se facă în gropi înaintea pregătite și în care s'au pus cel puțin câte un pumn bun de compost (gunoi) puțin zădit amestecat cu pământ).

Cu ocazia plantării roșiile trebuiesc acoperite în gropițe și acoperite cu pământ până aproape de vârf. Din nodurile de lângă frunze vor leși rădăcini noi, cari ajută la hrănirea plantei.

După plantare, roșiile trebuiesc udate puțin timp de câte-va zile. — După ce au fost udate, iar apa s'a svântat bine să arunce locul udat câte un pumn de țărână, pentru să nu se formeze scoarță și să nu se planteze apa din pământ.

După cum vițele de vie trebuiesc legate de par, tălate și stropite, căci altfel nu produc, fel trebuie să lucrăm și la roși,.

Se vor lăsa pentru dezvoltare numai două ramuri principale, toate celelalte se vor tăia. — Se vor mai tăia ramurile de pe mijloci ce les lângă frunze, cari de cele mai multe ori produc numai frunze și sunt lipsite de flori. — Se vor lăsa ramurile leșite de pe pini, nu de sub frunze, cari au în vârf boboci de flori.

Roșiile suferă foarte mult de un fel de ciupercă mică care atacă frunzele și nimicește planta. — Contra acestei ciuperci, numită mătreașă, roșiile trebuiesc stropite cu zeamă de plantă vânăță, ce se întrebuințează și pentru stropirea villor.

Sunt foarte multe feluri de roși. — Vrietățile cele mai căutate sunt cele rotunde lipsite de dungi (Micado, Imperial ș. a.).

Roșiile se folosesc transformate în bulză coapte lângă slănină ori brânză, necoapte marate lângă fripturi.

Roșiile, pe lângă că sunt foarte hrănioare mai conțin niște substanțe dătătoare de sănătate, numite vitamine.

Roșiile nu trebuie să lipsească din bucătăria nici unui plugar.

Camera Agricolă a județului Târnava Mică a împărțit semințe de roși cu 90% reducere a influențelor paturilor calde, în comunele Roșia de Secaș, Blița, Cisteiu, Iclod, Blaj, Spătaș, Iernăuț, Hoghilaș, Agrișten, Țapu, Lunca, Tiar și Cănești, unde se pot cumpăra suta de fire cu 20-50 lei.

Inginer Agronom Șef
Victor Rusu

Poșta gazetei

Chităm cu mulțumită următoarele sume primite: Câte 150 lei: Asociația gen. rom. unită Buzău, I. Borcoman 5454, I. Suciu 4642, Mustetiu G. 6981, Căraș Fl. 6979, Deheleanu Gh. 6978, Jura I. 1262, Mălaieș van M. 3878, Butunoi P. 6988, Ciunțerei Gr. 6477, L. Ștefan M. 481.

Alte sume: M. Tamaș M. 4376 lei 300, Gh. Vănoară 4205 Lei 150, Fulceca O. 6801, 6802, 6803, 6804, 6805 și 6806 lei 900, Pr. Șt. Bălan 129, 885, 5800 și 5801 lei 600, Șt. George 5158, 3572, 5683 și 6577 lei 300, Păr. Gheorghe Băbușiu 3972 și 6389 lei 500, Gr. Ștefan 366 lei 1000, I. Chifor 2423 lei 2000, Gherman V. 6980, 6981, 6982, 6983, 6984 și 6985 lei 200, Erdel F. 915 lei 300, Duncea I. C. 211 lei 75, Todoran Gh. 300 lei 50, Grațian Fl. 6987 și 1256 lei 200, Luca I. 5817 lei 200, Șef. Plut. P. Nistor 6996 lei 150.

Pr. Vasile Bărsan — Rus. Numerii ceruți de Voastră nu Vi-i putem trimite, deoarece noi nu mai multe gazete decât avem lipsă. Vom face arătare la poșta pentru exemplarele neprimite.